

Tvorba www v jazyku HTML

Programovací jazyk na tvorbu webových stránok sa volá **HTML** – Hyper Text Markup Language alebo **XHTML** – Extensible HTML. Tento jazyk patrí do skupiny značkovacích jazykov a na popis obsahu stránok využíva značky (príkazy, tagy). Jednotlivé značky jazyka sú uzatvorené medzi znakmi „<“ a „>“.

Príkazy HTML majú vo všeobecnosti dva tvary:

- **Párové príkazy** tvorené otvárajúcim a uzatvárajúcim príkazom, ktoré sa líšia len tým, že uzatvárajúci príkaz obsahuje na začiatku znak „/“, napr. `<b> tučný text</b>`.
- **Nepárové príkazy** sú tvorené jediným otvárajúcim príkazom, napr. `<br>`.

Niektoré príkazy môžu mať jeden alebo viac parametrov, oddelených medzerami. Mená príkazov ako aj mená parametrov sú definované slovami, pričom sa nerozlišujú malé a veľké písmená (napr. mená TITLE title Title titLe sú akceptovateľné mená jediného príkazu). Pre dva parametre má príkaz všeobecný tvar: `<prikaz parameter1="hodnota1" parameter2="hodnota2">`.

1. Štruktúra html stránky

Na začiatku štruktúry stránky je definovaný typ dokumentu, ktorý určuje množinu značiek použitých v dokumente, napr. pre verziu HTML 4.01 je to:

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN" >
```

V hlavičke dokumentu definujeme názov stránky prostredníctvom príkazu `<TITLE>`. Hlavička umiestnená medzi `<HEAD>` a `</HEAD>` obsahuje údaje nadradené obsahu stránky – *meta tagy*. Dôležitým tagom je tag určujúci kódovanie stránky, bez použitia ktorého by mohlo dôjsť k nesprávnemu zobrazovaniu znakov s diakritikou: `<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8">`.

Užitočné je i používanie tagu **description**, ktorý niektoré vyhľadávače zobrazujú ako popis stránky pri zobrazovaní výsledkov vyhľadávania. Má podobu:

```
<meta name="description" content="popis stránky" />
```


Obsah stránky a príkazy sú umiestnené v tele dokumentu umiestnenom medzi značkami `<BODY>` a `</BODY>`.

Súbor s napísaným zdrojovým kódom musíme uložiť pod názvom **index.html**. Zdrojový kód ľubovoľnej zobrazenej www stránky si zobrazíme stlačením *Ctrl+U*.

Štandardná štruktúra html stránky:

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN">
```

<HTML> začiatok textu vo formáte HTML

<HEAD> začiatok hlavičky

```
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8">
```

definícia znakovkej sady

```
<meta name="description" content="popis stránky" />
```

popis stránky

<TITLE> názov stránky **</TITLE>** názov stránky

</HEAD> koniec hlavičky

<BODY> definícia a začiatok tela

obsah stránky

</BODY> koniec tela

</HTML> koniec textu v HTML

---

2. Formátovanie odseku

Príkaz	Popis
<code><P> text </P></code>	jednotlivý text ohraničenými príkazmi rozčlení na odstavce, tento príkaz môžem použiť aj bez ukončovacej časti <code></P></code> , keď použijem príkaz odstavca ako párový, potom môžem zadať aj parametre
<code><P ALIGN=LEFT> text </P></code>	text odseku bude zarovnaný vľavo
<code><P ALIGN=RIGHT> text </P></code>	text odseku bude zarovnaný vpravo
<code><P ALIGN=CENTER> text </P></code>	text odseku bude zarovnaný na stred
<code>
</code>	ukončí riadok bez ukončenia odseku, nepárový tag, (break)
<code><HR></code> atribúty značky: WIDTH, ALIGN, SIZE, COLOR	vloží horizontálnu čiaru, (horizontal rule):
<code><CENTER> text </CENTER></code>	text aj ľubovoľné objekty medzi značkami budú zarovnané v strede okna

3. Formátovanie písma

Príkazy	Popis
<code><H1> nadpis 1. úrovne </H1></code>	nadpis 1. úrovne
<code><H2> nadpis 2. úrovne </H2></code>	nadpis 2. úrovne
.....	
<code><H6> nadpis 6. úrovne </H6></code>	nadpis 6. úrovne
<code><B> tučný text </B></code>	tučný text
<code><I> kurzíva </I></code>	<i>kurzíva</i>
<code><U> podčiarknutý text </U></code>	<u>podčiarknutý text</u>
<code><SUB> dolný index </SUB></code>	dolný index
<code><SUP> horný index </SUP></code>	horný index
<code><STRONG> zvýraznený text </STRONG></code>	zvýraznený text
<code><BIG> zväčšený text </BIG></code>	zväčšený text
<code><SMALL> zmenšený text </SMALL></code>	zmenšený text
<code><FONT SIZE=v COLOR=farba FACE=font> text </FONT></code>	príklad: <code><FONT FACE="Arial" SIZE="5" COLOR="blue"></code> <i>text veľkosti 5, druh písma Arial, modrej farby </FONT></i>
Poznámka: veľkosť písma je v násobkoch od 1 po 7	

4. Zoznamy

Jazyk HTML umožňuje vypisovať tri typy zoznamov položiek:

- **Nečíslovaný zoznam:**

`<UL>` .....začiatok zoznamu (unnumbered list)

`<LI>`položka zoznamu `</LI>` . . . .položka zoznamu

`<LI>`položka zoznamu `</LI>` (list item)

`<LI>`položka zoznamu `</LI>`

`</UL>` .....koniec zoznamu

Ukážka

Nečíslovaný zoznam:

- položka zoznamu
- položka zoznamu
- položka zoznamu

Nečíslovanému zoznamu môžeme nastaviť atribút **TYPE**, ktorý môže nadobudnúť hodnotu `disc` (predvolené, plný krúžok), `square` (prázdny štvorček) alebo `circle` (prázdny krúžok). Príklad `<UL TYPE= circle>` zoznam položiek `</UL>`.

- **Číslovaný zoznam**

`<OL>` .....začiatok zoznamu (ordered list)

`<LI>`položka zoznamu `</LI>` . . . .položka zoznamu

`<LI>`položka zoznamu `</LI>` (list item)

`<LI>`položka zoznamu `</LI>`

`</OL>` .....koniec zoznamu

Ukážka

Číslovaný zoznam:

1. položka zoznamu
2. položka zoznamu
3. položka zoznamu

Číslovanému zoznamu môžeme nastaviť atribút **TYPE**, určujúci typ číslovania. Formát číslovania môže byť: arabské číslice (1), malé písmená (a), veľké písmená (A), malé rímske čísla (i), veľké rímske čísla (I). Príklad `<OL TYPE =“i”>` zoznam položiek `</OL>`.

- **Zoznam definícií:**

`<DL>` .....začiatok zoznamu (definition list)

`<DT>`pojmem `</DT>` ..... definition term

`<DD>`vysvetlenie pojmu`</DD>` . . definition data

`<DT>`pojmem `</DT>`

`<DD>`vysvetlenie pojmu`</DD>`

`</DL>` .....koniec zoznamu

Ukážka

Zoznam definícií:

pojmem
vysvetlenie pojmu
pojmem
vysvetlenie pojmu

5. Odkazy

Odkazy (hypertextové odkazy, linky) môžeme vytvoriť na inú stránku, na inú pozíciu danej stránky, na obrázok alebo na súbor.

Všeobecný zápis tagu: **<A href=hodnota> text </A>**

Príklad: **<A href="spspo.sk"> Odkaz na našu školskú stránku </A>**

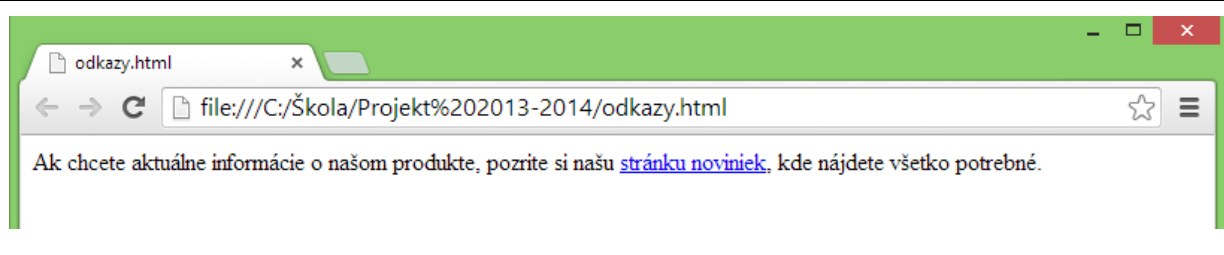
Atribút href definuje cestu k súboru, resp. adresu, ktorá sa stane odkazom. Adresu uvádzame do úvodzoviek. Adresu môžeme zadať absolútne alebo relatívne.

- Absolútne zadaná adresa: **<A href="www.infotext.sk/aktuality.html">**
- Relatívne zadaná adresa: **<A href="aktuality.html">**

Stránka na ktorú sa odkazuje sa musí nachádzať v tom istom adresári, v ktorom je aj stránka z ktorej sa na ňu odkazuje.

Príklad použitia hypertextového odkazu:

Ak chcete aktuálne informácie o našom produkte, pozrite si našu **** stránku noviniek ****, kde nájdete všetko potrebné.

Vloženie odkazu na inú časť v tomto dokumente:

Aby bolo možné vytvoriť odkaz na konkrétne miesto v tomto dokumente, musíme si toto miesto označiť:

<A name="aktualizacia"> Tu je aktualizácia...</A>

Do úvodzoviek napíšeme text, pod ktorým budeme odkazovanie prevádzať, a medzi párové tagy napíšeme časť textu, na ktorom sa má prehliadač pri odkazovaní zastaviť.

Tento odkaz prepne na odstavec aktualizácia.

Pri adresovaní v rámci jednej stránky je nutné zadať znak # v atribúte href.

6. Obrázky

Do stránky môžeme vložiť obrázky formátov GIF, JPG popřípade PNG. Formát JPG umožňuje pomerne veľkú kompresiu. GIF umožňuje priehľadné pozadie a tiež umožňuje postupne zaostrovanie obrázku.

Všeobecný zápis tagu na vloženie obrázku:

<IMG [ATRIBÚT="hodnota"] . . [ATRIBÚT="hodnota"]>

ATRIBÚTY TAGU IMG:

SRC="umiestnenie_obrázku" – určuje cestu k obrázku. Cesta môže byť zadaná absolútne alebo relatívne, ale v tom prípade sa musí obrázok nachádzať v tom istom adresári ako je stránka, z ktorej sa na obrázok odkazuje.

ALT="text" – zadaný text sa zobrazí na mieste obrázku v prípade, ak sa obrázok z nejakého dôvodu nezobrazí.

ALIGN="zarovnanie" – definuje spôsob zarovnania obrázka. Atribút ALIGN môže nadobúdať nasledujúce hodnoty:

- **Bottom** – dolná hrana obrázku je zarovnaná na dolný riadok textu, text okolo obrázku neobteká.
- **Top** – horná hrana obrázku je zarovnaná na horný riadok textu, text okolo obrázku neobteká.
- **Middle** – stred obrázku je zarovnaný podľa textu, text okolo obrázka neobteká.
- **Left** – obrázok je zarovnaný na ľavý okraj stránky a text obteká okolo obrázka.
- **Right** – obrázok je zarovnaný na pravý okraj stránky a text obteká okolo obrázka.

WIDTH a HEIGHT=hodnota – šírka a výška obrázka. Hodnotu zadávame buď v pixeloch (číslom) alebo v percentách. Pokiaľ atribút nezadáme obrázok bude mať štandardne 100% veľkosť.

HSPACE a VSPACE =hodnota – definuje horizontálnu a vertikálnu medzeru medzi obrázkom a obtekajúcim textom.

BORDER=hodnota – definuje šírku rámčeka okolo obrázka. Štandardne je obrázok bez rámčeka.

7. Tabuľky

Všeobecný zápis tagu na vloženie tabuľky (2x2):

```
<TABLE [ATRIBÚT="hodnota"] . . [ATRIBÚT="hodnota"]>  
  <TR> <TD> bunka tabuľky </TD> <TD> bunka tabuľky </TD> </TR>  
  <TR> <TD> bunka tabuľky </TD> <TD> bunka tabuľky </TD> </TR>  
</TABLE>
```

ATRIBÚTY TAGU TABLE:

BORDER=hodnota – umožňuje nastaviť hrúbku rámčeku, ktorá bude použitá v tabuľke. Pokiaľ bude hodnota BORDER rovná nule, bude tabuľka bez obrysového rámčeku.

WIDTH=hodnota – definuje šírku tabuľky. Šírku môžeme zadať v percentách vzhľadom k šírke okna prehliadača, alebo pevne a to číslom.

BGCOLOR="farba" – definuje farbu pozadia tabuľky. Ak farbu nezadáme, tabuľka bude prehľadná pozadím stránky.

CELLSPACING=hodnota – určuje vzdialenosť medzi jednotlivými bunkami v tabuľke. Číselnú hodnotu uvádzame v bodoch.

CELLPADDING=hodnota – definuje vzdialenosť textu od okraja bunky. Štandardne je nastavený 1 bod.

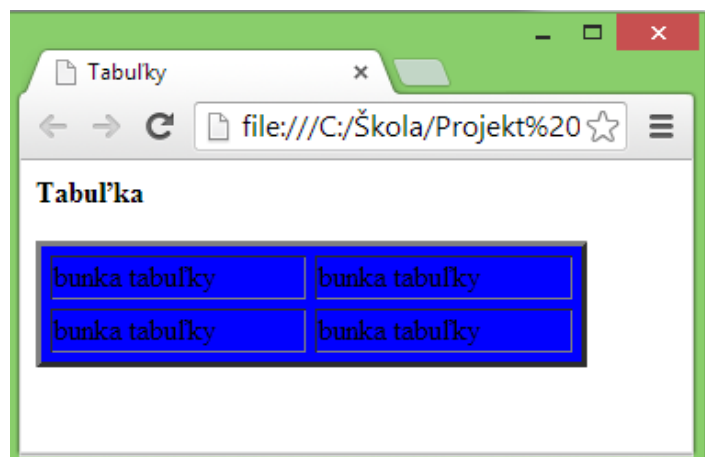
Príklad použitia tagu TABLE s atribútami:

```
<TABLE BORDER=3 WIDTH=300 CELLSPACING=5 BGCOLOR=blue>
```

.....

```
</TABLE>
```

Vytvorí tabuľku, ktorá má šírku 300 bodov, vzdialenosť medzi bunkami 5 bodov, farba pozadia tabuľky modrá s hrúbkou rámčekov 3 body.

Stredná priemyselná škola strojnícka, Duklianska 1, Prešov

TAGY pre definovanie riadkov a buniek v tabuľke:

<TR> riadok tabuľky **</TR>** – zahajuje nový riadok v tabuľke.

<TD> bunka tabuľky **</TD>** – zahajuje novú bunku v tabuľke.

<TH> bunka tabuľky **</TH>** – zahajuje hlavičku riadku alebo stĺpca tak, že zvýrazní text v hlavičke alebo stĺpci.

ATRIBÚTY TAGU TR TD TH v tabuľke:

ALIGN=zarovnanie – definuje vodorovné zarovnanie textu v jednej konkrétnej bunke (left, right, center, justify a char). Možnosť použitia v tagoch TR, TD a TH.

VALIGN=zarovnanie – definuje zarovnanie ale vo zvislom smere (top, middle, bottom a baseline). Možnosť použitia v tagoch TR, TD a TH.

ROWSPAN=hodnota – zlúči viac buniek v riadku do jednej. Možnosť použitia v tagoch TD a TH.

COLSPAN=hodnota – zlúči viac buniek v stĺpci do jednej. Možnosť použitia v tagoch TD a TH.

Príklad použitia tagu TR TD TH s atribútami:

```
<TABLE BORDER=3 WIDTH=300 CELLSPACING=5 >
  <TR> <TH colspan=2> Tabuľka súťažiacich </TH> <TR>
  <TR> <TH> Mužstvo A</TH> <TH> Mužstvo B </TH> </TR>
  <TR> <TD> Adam </TD> <TD ALIGN=right> Peter </TD> </TR>
  <TR> <TD> Pavol </TD> <TD ALIGN=center> Jana </TD> </TR>
  <TR> <TD> Barbora </TD> <TD> Filip </TD> </TR>
</TABLE>
```


Tabuľka súťažiacich	
Mužstvo A	Mužstvo B
Adam	Peter
Pavol	Jana
Barbora	Filip